

POISŤOVNÍCTVO

Je nevýrobné odvetvie NÁH, ktoré poskytuje služby - poisťnú ochranu

Právna úprava:

Občiansky zákonník (mal by ho nahradiť Zákon o poisťnej zmluve)

Zákon o poisťovníctve

Zákon o dohľade nad finančným trhom (**dohľad nad poi. trhom vykonáva NBS**)

Zákon o sprostredkovaní

1. riziko - s. 120 - 123

- ovplyvniteľné, neovplyvniteľné, poisťiteľné, nepoisťiteľné
- poisťné riziko + podmienky poi rizika:
 - ✓ identifikovateľnosť rizika
 - ✓ možnosť vyčíslieť škodu
 - ✓ náhodnosť udalosti
 - ✓ ekonomická únosnosť

2. Poisťný trh - s. 124, 125

- Trh – vždy – ponuka, dopyt, cena, tak to platí aj na poisťnom trhu = ponuka poisťnej ochrany (poisťovne), dopyt po poisťnej ochrane (PO, FO, občania, živnostníci, nadácie atď), cena = poisťné.
- Dohľad: NBS, súčasť/segment finančného trhu
- a) trh komerčného poi. (životné, neživotné) – dobrovoľné, iba 1 zákonné (povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel)
- b) trh verejného poi. (sociálne a zdravotné) – povinné, zákonné - pozri DAO 4. roč.
- Subjekty na poi trhu:
 - a) poisťovateľ = poisťovňa ≠ zaistovňa,
 - b) poisťník – uzatvára poi. zmluvu
 - c) poistený = poistenec.

3. Poi. vzťah = vzťah, ktorý vzniká na základe uzatvoreného poistenia medzi poisťovateľom a poisťníkom.

4. Poisťovateľ = poisťovňa

Podmienky vzniku komerčnej poi-ne v SR:

- udelenie predchádzajúceho súhlasu NBS
- len akciová spoločnosť (akcionári sa lustrujú = preverujú)
- len peňažný vklad, musí preukázať pôvod peňazí
- ZI = 3 – 5 mil. EUR podľa druhu poskytovaného poistenia (10 – 20 % z celkových pasív)
- **aktuár** v Poi-ni (FO, ktorá má licenciu na túto činnosť, schvaľuje všetky materiály, informuje NBS o zlej fin. situácii poi-ne)
- zriadenie poisťovne v krajinách EÚ:
 - a) **systém single passport** – ohlásiť orgánu dozoru nad poisťovníctvom (v SR = NBS) o vykonávaní poi. činností v inom členskom štáte EÚ;
 - b) **zriadením pobočky** v inom členskom štáte.

5. Poistenie (produkt) - s. 126 - 136

- právny vzťah medzi dvomi zmluvnými stranami na základe poistnej zmluvy alebo priamo zo zákona,
- **špecifický druh tovaru, ktorý sa predáva na poistnom trhu**

Funkcie poistenia:

- ✓ primárna – prenos rizika na poisťovateľa,
- ✓ akumulácia - redistribučná - tvorba rezerv a výplata poistných náhrad v prípade poi. udalosti, akumulovaním získava poisťovňa zdroje z poistenia, z ktorých sa poisťovňa zaistí, vypláca poistné plnenie, alebo ďalej investuje,
- ✓ kontrolná – skúmanie rozsahu poi. udalosti stanovenie výšky poi. náhrady,
- ✓ stimulačná- motivácia poisteného chrániť svoje záujmy.

Význam poistenia – pre jednotlivca, pre kolektív, pre podnikat. subjekty, pre hospodárstvo

Princípy poistenia s. 128

- ✓ solidárnosť – tvorba rezerv všetkými účastníkmi a nie každému vznikne poi plnenie
- ✓ podmienená návratnosť- poi plnenie len vtedy, keď vznikne poi udalosť
- ✓ neekvivalentnosť – poi náhrady nezávisia od zaplateného poistného

Subjekty poistenia - s. 129 = poisťovateľ, poistník, poistený, poškodený, oprávnená osoba

Klasifikácia poistenia - s. 131 = členenie

- zákonné, zmluvné,
- životné, neživotné,
- krátkodobé, dlhodobé,
- individuálne, kolektívne,

6. Kategórie poistenia – s. 126

- poistné riziko - živelné, osobné, dopravné, krádeže, vandalstva, ovplyvniteľné, neovplyvniteľné, poistiteľné, nepoistiteľné
- poistná doba – doba, na ktorú sa uzatvára poi zmluva (napr. 10 dní, 1 deň, 30 rokov)
- poi zmluva - v písomnej podobe (aj sms a internetom)
- poistné - cena za poistenie/poi ochranu,
- poistné obdobie – obdobie, kedy sa platí poistné (mesačne, polročne, ročne a pod.)
- poistná udalosť – strata, škoda, úmrtie, dožitie a pod. uvedené v poi zmluve
- poistné plnenie – peňažná suma vyplatená na základe vzniku poi udalosti, závisí od poi sumy
- poistná suma – suma (hodnota rizika), na ktorej sa dohodnú zmluvné strany
- odkupná hodnota – peňažná suma vyplatená v prípade ukončenia poistenia pred uplynutím poi doby = nespotrebované poistné

7. životné a neživotné poistenie - s. 137 – 140

Neživotné poistenie	Životné poistenie
- poistenie osôb - poistenie majetku - poistenie zodpovednosti za škody	- poistenie pre prípad dožitia veku - poistenie pre prípad smrti - poistenie na inú udalosť (štúdium, veno)

Výška poistnej sumy a poistné závisia od	
neživotné poistenie (poi plnenie len z 1 poisťovne) napr. majetkové	životné poistenie (poi plnenie aj z viacerých poisťovní)
hodnota majetku v čase poistenia (podpoistenie, nadpoistenie)	vzťah: vstupný vek a poistné
miesto (lokalita) kde sa nachádza	zdravotné riziko = zdravotný stav
materiál, z ktorého je zhotovený	povolanie
funkčnosť (účel, na ktorý je zhotovený)	riziko záujmovej činnosti
vzdialenosť jednotlivých objektov	subjektívne faktory (napr. počet poistených osôb)
	finančné riziko (bonita klienta)
spoluúčasť	-
systém bonus - malus	-
výluky z poistenia	výluky z poistenia

8. Zánik poistenia

- výpoveďou ku koncu poi obdobia,
- výpoveď poi zmluvy,
- nezaplatenie poistenia,
- uplynutím poi doby,
- v životnom poi poistnou udalosťou (smrť, dožitie) a pod.

Úlohy ústne:

1. učebnica s. 130/úloha 3
2. učebnica s. 131/úloha 4
3. Vysvetlite základné kategórie poistenia, účastníkov poistného vzťahu a druh poistenia:
 - a) Pani Smutná uzatvorila havarijné poistenie s poisťovňou Generali, a. s. na osobné motorové vozidlo Škoda Fabia. Cena ročného poistenia je 150 €.
 - b) Pán Múdry poistil v poisťovni Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s. seba a svojho syna Michala, ktorý sa narodil v roku 2007, proti úrazu, trvalým následkom v dôsledku úrazu, denné odškodné v dôsledku hospitalizácie. Cena poistného je mesačne 89 €. Poistná suma je dohodnutá na 15 000 €.
 - c) Pani Šťastná uzavrela poistnú zmluvu v poisťovni NN, a. s. pre prípad dožitia veku 58 rokov na sumu 10 000 € a pre prípad smrti na sumu 25 000,00 €.

Zaistenie

Podstata zaistenia – poisťovateľ odovzdáva časť poistných rizík zaistovateľovi

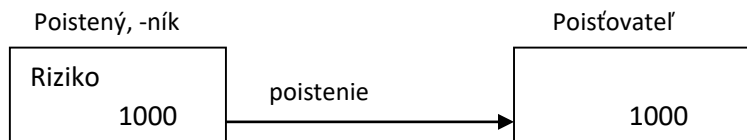
Úloha zaistenia – ochrana proti potenciálnym veľkým škodám, posilňuje platobnú schopnosť poisťovne

Formy zaistenia – fakultatívne (dobrovoľné) a obligatórne (povinné)

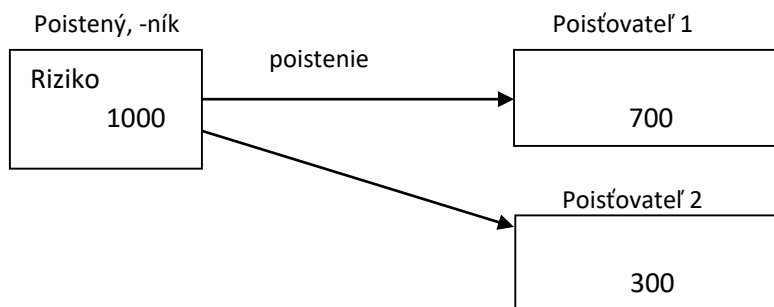
Cesia = postúpené poistenie = časť poistenia, ktorú poisťovateľ odovzdáva do zaistenia

Vlastný vrub = maximálna suma, ktorú je poisťovňa pripravená zaplatiť za škody
(vlastný vrub = prijaté poistenie – postúpené poistenie)

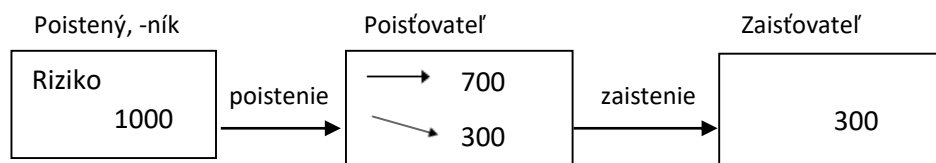
PREVZATIE RIZIKA – POISTENIE

ROZDELENIE RIZIKA – SPOLUPOISTENIE

ROZDELENIE RIZIKA – ZAISTENIE = CESIA = poistenie poisťovne

ROZDELENIE RIZIKA – RETROCESIA = opätovné poistenie zaistovne

